Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

ПЕДАГОГІЧНІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ, МІСЦЕВКОМУ ТА ПРОФКОМУ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ІМЕНІ О. М. ГОРЬКОГО.

№ 10 (478) | Четвер, 12 березня 1970 року. | Ціна 1 коп. | Рік видання 15-й

Щоденник комсомольського життя

РОЗПОЧАВСЯ ЛЕНІНСЬКИЙ ЗАЛІК. КОЖЕН КОМСОМОЛЕЦЬ ЗВІТУЄ СЬОГОДНІ ВОЖДЕВІ ПРО СВОЇ ЗВЕРШЕННЯ.

СВЯТО ДУШІ

ВЛКСМ

До цього дня кожен комсомолець готувався, як до свята. І ось урочиста хвилина настала: в академічних групах розпочалося складання Ленінського заліку.

11-та група істориків... Всі схвильовані, радісно збуджені. Стихли звуки комсомольської пісні, яку щойно виконували всі разом і раптом:

—Слухайте голос Леніна!

Замиготіли на голубому екрані незабутні кадри документального фільму. Крізь товщу років до комсомольців-*істориків промовляв... живий* Володимир Ілліч.

Я вдивляюсь в обличчя юнака, що сидить поруч. Він схвильовано поправляє багряну стрічку на лацані, де значок з дорогим силуетом, внутрішньо виструнчується, і, здається, зливається з екраном. В ці хвилини він разом із своїми ровесниками, яких Володимир Ілліч благословляє на захист Вітчизни. Він бачить себе в молодих комунарах. Він робить сьогодні їхню справу.

Ленінський залік... Просто вийти і сказати про себе як комсомольця? Ні,— це свято душі. Оцього юнака. Кожного, хто сидить з ним поруч.

Коли комсомольці цієї групи стали перед атестаційною комісією, то нікому не довелось ніяково опускати очі долу. Важко сказати про кожного зокрема, легше сказати про групу.

Комсорг Наталя Дзюбак називає цифри. У групі — 23 члени Ленінської Спілки. А Василь Харчук і Василь Юрченко — комуністи.

У групі 9 відмінників, і тільки двоє мають «трійки». За час навчання в інституті (*а пройшло всього півроку) група показала себе як згуртований колектив.*

У кожній справі, яку зачинали, вони стверджували своє громадське призначення, довели, що між ленінським закликом вчитися комунізму і практичною діяльністю кожного зокрема — найкоротша відстань.

Склав Ленінський залік останній студент із групи. Члени комісії поздоровляють істориків. Ми залишаємо цю групу з найкращими враженнями. А в коридорі нас наздоганяє потужна пісня: то історики завершують своє свято партійним гімном.

Ю. ГУБРІЄНКО.

ПІД ДАХАМИ ГУРТОЖИТКІВ

Твій дім — ти господар!

Зараз у наших гуртожитках покращало: опоряджаються холи, причепурились і набули урочисто-святкового вигляду ленінські кімнати, на кухнях, у кімнатах стало чистіше й охайніше. Студенти засукали рукави і заходились по-справжньому порядкувати у своїх домівках. Слово «гуртожиток» тепер часто почуєш не тільки від його мешканців, а й від комсомольського активіста, і від співробітника адмінгоспчастини, і від декана. Що ж привернуло увагу до гуртожитків, що дало поштовх цим зрушенням?

Відійдемо трохи назад, і тоді стане видно, що цьому передувало. Авторитетні комісії: Київського обкому КПУ, Республіканського комітету профспілок... Наслідки перевірки — погано. Навіть дуже погано. А особливо у гуртожитку № 4 — *найновішому й найсучаснішому, де порядкують філологи та* трохи істориків, та трохи музпедівців. Після цього —накази ректора. Один, другий... Після цього пішли у гуртожиток прожектористи, захвилювались у деканатах...

Наслідок — у гуртожитках стало краще. На цьому б поставити крапку, але... почнемо все спочатку. Бо не можна вважати, що недоліки остаточно виправлені, коли не з'ясовано до кінця причин такого стану. Адже в цьому випадку можливий рецидив.

Чому знадобилося втручання ректора, парткому? Чому довелося поставити на ноги всіх, хто мав хоч найменше відношення до гуртожитків, перш ніж тут було наведено належний порядок?

Що ж самі студради, старостати, та, власне, й мешканці кожен зокрема? Невже у них зникло почуття гордості і відповідальності за свою оселю? Чи забули вони народну приповідку: який дім, такий і господар?... А що, коли їм сподобається ось така опіка—і вони й далі будуть чекати, поки їхніми справами не займеться сам ректор та авторитетні товариші із обкому? Давайте полишимо поки що осторонь нарікання на кшалт: не вистачає стільців, дах протікає і т. д. і т. п. Їх завжди багато знайдеться у охочих скоріше до розмов, ніж до якоїсь конкретної роботи. Нехай ці недоліки у забезпеченні гутожитків необхідним (є вони, звичайно) залишаться поки що на совісті адмінгоспчастини.

Давайте поговоримо про інше, не менш важливе — **про особисту відповідальність кожного за дім, у якому живеш**, про те, яким цей дім має бути.

Схильного до експериментів читача ми запрошуємо разом з нами проробити ось такий: станемо на дверях гуртожитку і у кожного, хто буде сюди заходити, запитаємо: а що ти зробив для того, щоб у твоїй оселі стало краще й затишніше? І більшість ніяково опустить очі. А знайдуться й такі, що, може, густо почервоніють, бо не тільки нічого не роблять корисного, а й навпаки — шкоду собі та товаришам по помешканню.

Все це, мабуть, тому, що багато студентів дивляться на гуртожиток лише як на шматок даху над головою, тобто — місце, де ночуєш і тільки...

Але ж це далеко не так. Вимоги до студентського гуртожитку сьогодні надзвичайно високі. До гуртожитку, де живуть освітяни, вони повинні бути більшими у стократ, бо, по-перше, «гуртожиток» (жити гуртом) — **це значить вчитися колективізму**, без якого майбутньому учителеві ні на крок. Це значить — гармонійне поєднання інтересів кожного з інтересами всіх, це значить — відповідати не тільки за себе, а й за товариша; а по-друге, **гуртожиток — це найперший вихователь молодої людини у побуті.** Здавалося б, як вести себе поза виробничою діяльністю, у тому, що ми називаємо побутом, — особиста справа кожного. Але для учителя вона набуває ваги особливої. Це одна із складових його авторитету. І виховати цю складову багато в чому міг би допомогти майбутньому вчителеві саме гуртожиток.

Чи відповідають наші гуртожитки цим високим вимогам? Чи у кожного мешканця в достатній мірі розвинене почуття відповідальності не тільки за свою поведінку, а й поведінку товариша?

Не завжди це так. Ось приклад. Комсорга групи Олександра Логвиненка і комсорга курсу Славу Лебедєва на педфаці знають як хороших активних комсомольців. А в наказі ректора надибуємо: «... студентів Логвиненка, Лебедєва (значаться й інші прізвища. Ред.) за негідну поведінку в гуртожитку попередити».

В чім справа? Хуліганили? Не зовсім так... Просто у хлопців не вистачило ні свідомості, ні принциповості зупинити свого співмешканця Саїдова, коли той вправлявся у метанні ножа і так попсував двері, що вони стали покльовані, наче

(Закінчення на 2-й стор.)

Ленінська книжкова поличка

Останнім часом книжкові фонди нашої бібліотеки поповнились новими виданнями, присвяченими 100-річчю з дня народження В. І. Леніна.

Зокрема серед них:

Лениниана. Эстетика и изобразительное искусство. Аннотированый указатель литературы 1956—1957. М., «Сов. художник», 1968, 277 с.

Улюблені твори Ілліча. Збірник п'єс для фортепіано, К., 1969, 52 с.

Сторінки кіноленініани. Анот. каталог фільмів про В. І. Леніна. К., «Мистецтво», 1969, 100 с.

Стихи о В. И Ленине. К. «Рад. письменник», 1969, 95 с.

Коптєлов, А. Л. **Возгорится пламя. Роман о В. И.Ленине.** Кн. 2-я, М, «Советский писатель», 1969, 384 с.

Ленінські читання. В 3-х вип. Вип. 2—3, К. «Дніпро», 1969. Вип. 2. **Письменники світу про В. І. Леніна.** Проза, 302 с. Вип. 3. **П'єси радянських драматургів про В. І. Леніна,** 233 с.

Народ славить Леніна і Партію. Вірші, пісні, коломийки, частівки та інші зразки усної поетичної творчості. Збірник, К., «Наукова думка» 1969, 383 с.

Вечорниці. Вип. І **Пісні про Леніна.** К., «Музична Україна», 1969, 36 с.

Дичко Л. **Ленін. Кантата для хору, солістів та симфонічного оркестру.** Клавір. К. 1968, 60 с.

Жербін М. **Ленін по світу іде.** Слова В. Лагоди, К., «Мистецтво», 1968, 5 с.

ЕКСПЕРИМЕНТ ВИМАГАЄ

Великий Ньютон вважав, що освіта людини прямо пропорціональна кількості розв'язаних нею задач. Маючи на увазі фізиків, додамо—експериментальних задач, бо саме в експерименті творчо зростає майбутній учитель фізики. Тільки при якісному виконанні лабораторних робіт фізичного практикуму можна засвоїти матеріал теоретичних курсів.

Кафедра фізики створює всі умови для роботи студентів у лабораторіях. Експериментальні задачі, які розв'язують студенти, наближаються до рівня науково-дослідних робіт. Випускники 50-х років, гості інституту, заздрять можливостям сьогоднішніх студентів щодо набуття дослідницьких навичок у лабораторіях інституту, поповнених новим обладнанням.

Але експеримент вимагає сумлінної систематичної роботи в його підготовці та проведенні, при опрацьовуванні одержаних результатів. Багато студентів саме так і ставляться до цієї форми навчання. Студенти Л. Гладиш (II курс), В. Андріяшин (III курс), Є. Зубков (III курс), Г. Грищенко (IV курс), В. Климов (IV к.) та інші завжди знаходять час для самостійної роботи в лабораторіях. Але, на жаль, ще немало є студентів з невірними поглядами на експеримент. До наступної лабораторної роботи такі студенти, як правило, «готуються» у... гуртожитку. У них експеримент завжди «виходить» з першого разу, а «одержані результати» недвозначно близькі до табличних значень.

Та в справжньому дослідженні такого не буває. Експеримент вимагає багаторазового повторення вимірів, ретельних обчислень, свідомої оцінки результатів. Експеримент не терпить будь-яких сумнівів у якості його проведення. Ф. Енгельс писав: «Краще шукати істину всю ніч, ніж сумніватись в ній все життя». Саме цю рису — вперто шукати істину в експерименті — повинен розвивати в собі кожен майбутній учитель-фізик.

М. МЄНЯЙЛОВ,
доцент кафедри загальної фізики.

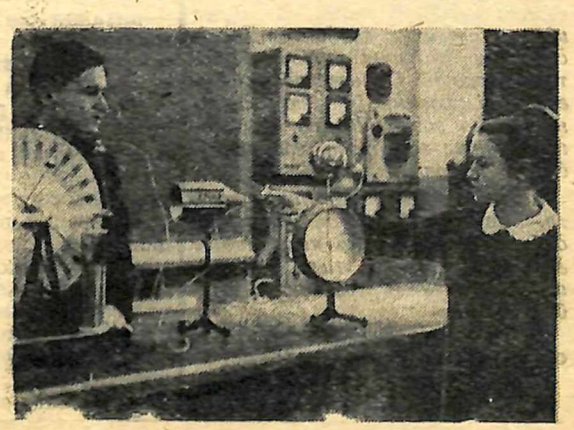

На фото: п'ятикурсники-фізики П. Сніжко і О. Маслова за підготовкою досліду.

У ПОЛІ ЗОРУ МІСЦЕВКОМУ

Лаборант — опора викладача

Лаборант, працівник кабінету — надійна опора викладача при викладанні студентам того чи іншого курсу. Лаборант, як ніхто краще, знає вимоги викладача, запити та інтереси студентів. Численний лаборантський склад наших кабінетів відіграє важливу роль у навчальному процесі. Тож, не випадково місцевий комітет інституту надає великої уваги роботі кабінетів та лабораторій. Питання про роботу кабінетів та лабораторій слухалось, зокрема, на останньому засіданні.

До 100-річчя з дня народження В. І. Леніна місцевком оголосив огляд-конкурс на кращий кабінет та лабораторію. При підведенні підсумків конкурсу переможці будуть нагороджені грамотами ректорату та місцевкому, а також грошовою премією.

Кілька місяців триває цей конкурс. Про попередні підсумки змагання лаборантського складу можна говорити вже сьогодні. Помітно покращала трудова дисципліна працівників кабінетів, створені більш сприятливі умови для роботи студентів та аспірантів. Кабінетами інституту проводиться значна робота на відзнаку ленінського ювілею. Про це свідчать численні книжкові виставки, стенди, що розповідають про життя і діяльність В. І. Леніна. Приваблює, зокрема, оформлення кабінетів педагогіки, сурдо- та олігофренопедагогіки, російської мови, методики музики тощо.

Для підвищення кваліфікації наші лаборанти навчаються на курсах кінодемонстраторів, відвідують лекції викладачів, слухають методологічні семінари — все це допомагає їм при проведенні практичних занять зі студентами.

Заслуговує на увагу досвід роботи кабінетів історії КПРС, дошкільної педагогіки, української літератури. В кабінеті літератури, наприклад, давно вже практикується запис на магнітну плівку лекцій провідних професорів та доцентів, цікавих зустрічей з письменниками та літературознавцями. З каталогу та виставки наукових праць тут завжди можна довідатись про нові пошуки викладачів не тільки «своєї» кафедри, а й інших літературознавчих кафедр.

На кафедрі педагогіки періодично випускається «Педагогічний бюлетень», який знайомить викладачів та студентів з новинами фахової літератури. Систематично ведеться «Вітрина новин», часто організовуються книжково-ілюстративні та тематичні виставки. Немало працюють над поліпшенням навчального процесу також лаборанти фізичних кафедр.

...Конкурс триває. Багато вже зроблено, але не менше ще належить зробити нашим кабінетам.

Місцевком постійно дбає про те, щоб робота кожного лаборанта була цілеспрямованою, сприяла ефективному проведенню практичних занять, піднесенню успішності студентів.

Г. МЕЛЬНИК,
член місцевкому.

Вісті з педпрактики

УЧИТЕЛЬСЬКИЙ ПЕРШИЙ ГАРТ

Студент першого курсу дуже часто уявляє собі майбутню професію в романтичному обводі: вчитель-освітянин сіє зерна істини в душі дитячі... З цим наслідком зовнішнього споглядання доконче потрібно покінчити, бо робота педагога — важка, без ніяких ефектів, адже він має справу з живими людьми, яким необхідно стати справжніми громадянами, будівничими комуністичного майбуття, творцями, а не споживачами, що вміють поважати і збагачувати культуру та мову свого і всіх народів.

Для цього студенту ще за часів навчання в інституті необхідно збагнути шкільне життя в усій його складності. Для цього він і має педпрактику, що виявляє його хист до педагогічної діяльності, ставить руба дилему: бути чи не бути йому в школі.

Це зрозуміли наші третьокурсники-філологи, потрапивши до шкільного середовища і ставши безпосередніми учасниками його процесів. Шість наших хлопців і шість дівчат проходять педпрактику в середній школі № 125, у 4—8-х класах. Як і слід було чекати, все почалося з певної розгубленості. Вироблені стереотипи виявились немічними, адже тут не стороннє обмилування вчителем, а ти сам — вчитель... Хвилювання таки давалося взнаки, бо навіть знаючи необхідну методику й поведінку, все ж підсвідомо від них відключаєшся. Але проходив час, і належний грунт знаходився. Наприклад, Валентина Антонова попервах не знала, як зібратися і як вести урок, але пізніше вона проводила уроки вже, ніби справжній учитель. Так і всі.

Приємно було послухати уроки Т. Ожоги, Г. Кучеренко, М. Часника та інших. Ненастанні кваліфіковані поради Л. О. Біятенко, О. Г. Кравченко, увага вчителів української мови та літератури М. С. Музиченко та Г. Е. Безручко допомагали практикантам стати на вчительський шлях, збагнути покладене на них завдання. Уважно сприйнявши зауваження та побажання, студенти раз на раз поліпшували процеси опитування, викладу нового матеріалу.

Але далися взнаки моменти, що не залежать від студента. По-перше, викладаючи у 7—8 класах синтаксис, практикант обмежувався запасом шкільних знань, тому що в інституті даного розділу ще не опрацьовували. Позначився брак логіки: із закономірностями логічного мислення третьокурсник теж не знайомий, і не випадково його виклад уроку почасти виходив «мозаїчним». Наші хлопці і дівчата мають ще загальне поняття про естетику, а література неможлива поза цією категорією.

Та всі знання, отримані в інституті, студенти оптимально прагнули використати, чи то вивчаючи індивідуальну психологічну характеристику учня, чи то подаючи класові новий матеріал.

Окрім цього проводилась позакласна виховна робота. Студенти допомагали оформляти класні альбоми, присвячені ленінському ювілею, працювали над стендом «Ленін і мова», який подарували школі. Але водночас не забували і свій інститут, свою громадську роробу. Це, передовсім, такі, як В. Веберов, В. Казмірук, М. Часник.

Педпрактика закінчується. Незабаром знову розпочнуться лекції, але до інституту студенти-практиканти прийдуть вже іншими — змужнілими, що вміють тверезо оцінювати педагогічні процеси і факти. Кожен здобув на педпрактиці перший учительський гарт.

Ю. КОВАЛІВ,
студент III-го курсу філологічного факультету.

ІСТОРИКИ В РОЗВІДЦІ

Ми прийшли на історичний факультет тому, що нас вабить минуле, тому що нам не байдуже сучасне.

І ось ми, студенти історичного відділу, вирішили ознайомитися з тими місцями, де влітку будемо проходити археологічну практику, так би мовити, — зробити першу розвідку.

Запросили в похід археолога-любителя, доцента кафедри математики А. С. Бугая та викладача археології, кандидата історичних наук Н. М. Кравченко.

Маршрут наш пролягав не в далеких краях (Київ-Трипілля-Васильків-Київ), але скільки цікавого ми дізналися!

Наприклад, Трипілля... Дуже багате це село як своїм історичним минулим, так і сучасним. Тут було відкрито вперше пам'ятки 4-х тисячолітньої давності. За назвою цього поселення вся археологічна культура одного з історичних періодів стала називатись трипільською. Тут у роки громадянської війни група Київських комсомольців проявила безприкладний героїзм у боротьбі з бандою Зеленого, тут, як величний пам'ятник нашому сьогоденню, будують комсомольці 70-х років Дніпровську районну електростанцію. Ми відвідали ДРЕС, історико-краєзнавчий музей, побували на дніпровських кручах, віддали шану своїм ровесникам, що загинули в боротьбі за Владу Рад.

Потім ми пройшли слідами так званих Змійових валів. Це дуже цікава історична пам'ятка. Дослідженням Змійових валів займається Аркадій Сильвестрович Бугай. Спілкування із цією людиною, його розповіді про свої пошуки дуже збагатили нас, майбутніх істориків.

Екскурсія дала нам дуже багато. Вивчаючи історичні науки, ми добре розуміємо, що чим глибше знатимемо минуле, тим виразніше поставатиме перед нами майбутнє.

В. РИБАЛКО,
студент 12 групи історичного відділу педагогічного факультету.

Звучать мелодії Шопена

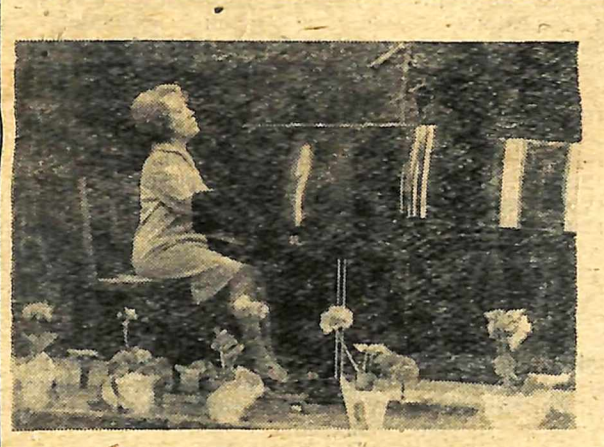

Фото Л. МІКИ

На фото: шопенівський вечір відкриває голова інститутського Товариства радянсько-польської дружби ректор інституту академік М. М. Підтиченко.

«Блискучий полонез» Ф. Шопена виконує викладач кафедри теорії музики М. Злочевська.

Не так давно у нашому інституті відбувся урочистий вечір, присвячений 160-річчю з дня народження видатного польського композитора-класика Фридерика Шопена. Вечір був організований Товариством радянсько-польської дружби.

На свято прибули гості із ПНР — генеральний консул ПНР у Києві Янош Грохульський, віце-консул ПНР у Києві Тадеуш Вуйцік та інші.

Присутні у залі зачаровано слухали твори великого композитора у виконанні викладачів та студентів музично-педагогічного факультету.

Шопенівський вечір став не тільки скромним вшануванням могутнього слов'янського таланту, він вписав ще одну сторінку в літопис нашої дружби.

Твій дім — ти господар!

(Закінчення. Початок на 1-й стор).

віспою. Більш того, коли стали дошукуватись, хто ж зробив таке неподобство, Лебедєв і Логвиненко ніяк не хотіли «видавати» Саїдова-«ковбоя». Товариськість? Взаємовиручка? Просто безпринципність, відсутність елементарної відповідальності за негідну поведінку товариша.

Виховна робота у гуртожитку — питання багатогранне. І тут, мабуть, мало обмежуватись рясними «галочками» про проведення бесід та вечорів. Виховну роботу треба розгортати у площині не тільки горизонтальній, а й у вертикальній, конкретизувати її, захоплювати в її орбіту кожного студента.

Більш дійовіше могли б працювати в цьому напрямі наші студради. Захоплюючись проведенням загальних заходів, студради часто випускають при цьому з «прицілу» окремих мешканців, що порушують норми поведінки, не дбають про покращення санітарного стану своїх кімнат та місць спільного користування.

В той час, як в арсеналі студрад є такі перевірені і дійові засоби впливу, як стінна преса, радіовузли тощо. Використовуються поки що ці засоби мляво. Хіба що з нагоди свята вийде газета, або через радіовузол зачитають якесь офіційне оголошення. Щодо сатиричних «колючок», то останнім часом у них зовсім «притупилися голки» і їх можна... гладити тепер рукою.

Щоправда, у гуртожитку №1, де головою студради Євген Никитюк, вчасно зрозуміли цей прогал. Зараз тут ведеться багато розмов про те, щоб створити постійну радіогазету. Це питання студрадівці мають розглянути на одному з найближчих засідань. Сподіваємось, що їм вдається створити регулярну і всюдисущу радіогазету, яка б і скрізь встигала, і найповніше висвітлювала б студентське життя факультету та гуртожитку.

...Зараз у наших гуртожитках покращало. Неважко помітити зрушення у політико-виховній, культурно-масовій роботі. Підвищилась увага до забезпечення житлово-побутових умов студентів з боку господарчої частини, підводяться підсумки змагання за кращий гуртожиток, поверх, кімнату.

Всі ці питання чекають свого висвітлення на сторінках нашої газети. А сьогодні ми хотіли сказати тільки одне: у студентському домі — господар сам студент. Поки кожен мешканець собі цього не усвідомить, ми не зможемо рушити далі, і зусилля ректорату, партійної, комсомольської та громадських організацій, не підкріплені живим ділом кожного студента зокрема, не дадуть бажаного ефекту.

Тільки при умові, що кожен, хто живе в гуртожитку, навчиться у ньому господарювати, ми зможемо справитись із завданням — поставити наші гуртожитки у ряд кращих студентських гуртожитків міста.

В. СОКУР.

9 БЕРЕЗНЯ — НАРОДИВСЯ Т. Г. ШЕВЧЕНКО

Пам'ятник великому поету в нашому місті.

Редактор П. ХРОПКО.

«За педагогические кадры» — орган парткома, комитета ЛКСМУ, профкома, месткома и ректората Киевского государственного педагогического института им. А. М. Горького. Адреса редакції: м. Київ, бульвар Шевченка, 22/24, кім. 110. **Тел. Б-1-90-46 дод. 43.**

Зам. 753. м. Київ. Міська друкарня Києво-Святошинського р-ну. Вул. Львівська. 72. **Тираж 1000.**